

HALKLA İLİŞKİLER DERS NOTLARI

HALKLA İLİŞKİLERİN UYGULAMA ALANLAR

Toplumla İlişkiler

Halkla ilişkilerle son olarak ele alınabilecek uygulama alanı ise toplumla ilişkilerdir. Toplumla ilişkiler, hem kuruluşun hem de toplumun yarar elde edeceği bir çevre geliştirmek için planlanan etkinlikleri ifade etmektedir (Wilcox vd., 2001: 8). Burada amaç kuruluşun içinde yer aldığı toplumla iletişimin sağlanmasıdır. Toplum refahının yükseltilmesi, sosyal sorumluluk bilinciyle toplum için önemli olan eğitim, çevre, işsizlik, sağlık gibi konularda kurumun aktif rol almasını sağlar. Halkla ilişkiler görevlileri, toplumla ilişkiler uygulamaları bağlamında genellikle aşağıdaki etkinlikleri yürütmektedir (Jackson ve Center, 1995: 83).

Dr.Öğr.Uyesi

HALKLA İLİŞKİLERİN GELİŞİM SÜRECİ

Halkla ilişkilerin gelişim süreci, insanlığın var olmasıyla birlikte başlamıştır. Bugünkü anlamda halkla ilişkiler çalışmaları olmasa da, geçmiş dönemlerde benzer uygulamalarla karşılaşılmaktadır. Örneğin Babil, Yunan ve Roma gibi eski medeniyetlerde bugün de kullanılan çeşitli tekniklerle yönetimin otoritesi insanlara kabul ettirilmeye çalışılmıştır. Bu teknikler; kişilerarası iletişim, konuşma, sanat, edebiyat, tiyatro, tanıtım vb. olarak sıralanabilir. Bunlarla gerçekleştirilen çalışmaların hiç birisi elbette halkla ilişkiler olarak adlandırılmaz. Ama bunların amaç ve etkileri günümüzdeki çalışmalarla benzerlikler taşımaktadır (Wilcox vd, 2001: 23-24).

Baskin ve arkadaşlarına göre (1997: 26) halkla ilişkilerin gelişimi, üç etmenin ürünüdür. Bunlar;

- Kamuoyunun bir güç olarak kabul edilmesi,
- Kamu desteğini almak için kurumlar arasında sürekli rekabet ve
- Kamuya kolayca ulaşılabilecek iletişim araçlarının gelişmesi olarak sıralanabilir.

TARİHİ DÖNEMLERE GÖRE HALKLA İLİŞKİLERİN GELİŞİMİ

Yeşerme Aşaması (1900-1917)

İlk halkla ilişkiler ajansı, tanıtım bürosu adıyla Boston'da 1900 yılında kurulmuş ve 1911 yılına kadar faaliyet göstermiştir. Bu ajansın kurucuları; George Michaelis ve arkadaşlarıdır. İkinci halkla ilişkiler ajansı 1902 yılında William Wolf Smith tarafından kurulmuştur.

Birinci Dünya Savaşı Dönemi (1917-1919)

Bu dönemin halkla ilişkilerin gelişmesine katkı sağlayan en önemli uygulaması Creel Komitesi'dir. Komitenin temel görevi, savaşa destek olmaları yönünde Amerikan kamuoyunu harekete geçirmektir. Komitede başarılı ve yetenekli gazeteciler, yazarlar, basın ajansı uygulayıcıları ve editörler görev almıştır.

İkinci Dünya Savaşı Dönemi (1930-1945)

Bu dönemde halkla ilişkilerin gelişimini iki olay etkilemiştir. Bunlardan ilki Amerika Birleşik Devletleri'ndeki 1929 ekonomik krizidir. Diğeri ise İkinci Dünya Savaşı'dır. Ekonomik krizin patlak vermesi, birçok firmanın kapanmasına ve insanların işsiz kalmasına neden olmuştur.

TARİHİ DÖNEMLERE GÖRE HALKLA İLİŞKİLERİN GELİŞİMİ

Bu dönemde halkla ilişkiler açısından diğer bir gelişme, bilimsel kamuoyu araştırmalarının ortaya çıkmasıdır. 1930'lu yılların ortalarında Gallup kamuoyu araştırmalarını yapmaya başlamış ve 1936'daki başkanlık seçimlerinde büyük prestij kazanmıştır. Halkla ilişkiler görevlileri, yönetime öneriler sunma ve kampanya hazırlamada kamuoyu araştırmalarından yararlanmaya başlamıştır (Cutlip vd., 1994: 117).

Savaş Sonrası Dönem (1945-1965)

Bu dönemde halkla ilişkiler, saygınlık, kabul ve profesyonellik kazanmıştır. Aynı zamanda halkla ilişkilerle ilgili eğitim gelişmeye başlamış; konu yönetimi, izleyici analizi, stratejik planlama gibi yeni alan ve teknikler ortaya çıkmıştır. 1947 yılında Boston Üniversitesi ilk halkla ilişkiler okulunu kurmuş, birkaç yıl içerisinde yüze yakın üniversite halkla ilişkiler programı teklif etmiştir. (Baskin vd., 1997: 43-44).

TARİHİ DÖNEMLERE GÖRE HALKLA İLİŞKİLERİN GELİŞİMİ

Küresel Enformasyon Çağı Dönemi (1965 ve Sonrası)

1960'ların ortalarında halkla ilişkilerin önemi giderek artmıştır. Bu dönemde enformasyon toplumu oluşmaya başlamıştır. Küresel enformasyon çağının kökenleri 1950'lerde başlasa da, gerçek anlamda ortaya çıkışı 1960'ların ortalarına rastlamaktadır (Cutlip vd., 1994: 122).

Artık halkla ilişkiler yönlendirmeden daha çok ortak kabule; pazarlamadan daha çok yönetime; programlardan daha çok sürece, sorun çıktıktan sonra çözme yerine sorunu önceden önlemeye çalışmaya; tüm dünyada profesyonelleşmeye doğru bir yönelim göstermektedir (Baskin vd., 1997: 45).

BU DERS NOTLARININ HAZIRLANMASINDA;

KALENDER, A., PELTEKOĞLU, Z.F., BAYÇU, S., ERGÜVEN, M.,S., YILMAZ, R.,A., OKAY, A., GÖZTAŞ, A. ve BECERİKLİ, S., (2018). HALKLA İLİŞKİLER, T.C. ANADOLU ÜNİVERSİTESİ YAYINI NO: 2713 AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ YAYINI NO: 1676, ANADOLU ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI.

KİTABINDAN YARARLANILMIŞTIR.

Dr.Öğr.Üyesi Filiz ÇETİNKAYA